

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM**
Allmänna avdelningen

DOM
2012-07-24
Meddelad i
Stockholm

Mål nr
12160-12
Enhet 12

SÖKANDE

Iris Hadar AB, 556396-0789
122 88 Enskede

MOTPART

Stockholms Stad
Arbetsmarknadsförvaltningen
Box 10014
121 26 Stockholm

KONKURRENSVERKET

2012 -07- 2 6

Avd

Dnr

Doss

Aktbil

SAKEN

Ansökan om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig
upphandling

DOMSLUT

Förvaltningsrätten avslår ansökan om överprövning enligt LOU.

Dok.Id 258473

Postadress

115 76 Stockholm

Besöksadress

Tegeluddsvägen 1

Telefon

08-561 680 00

E-post:

forvaltningsrattenistockholm@dom.se

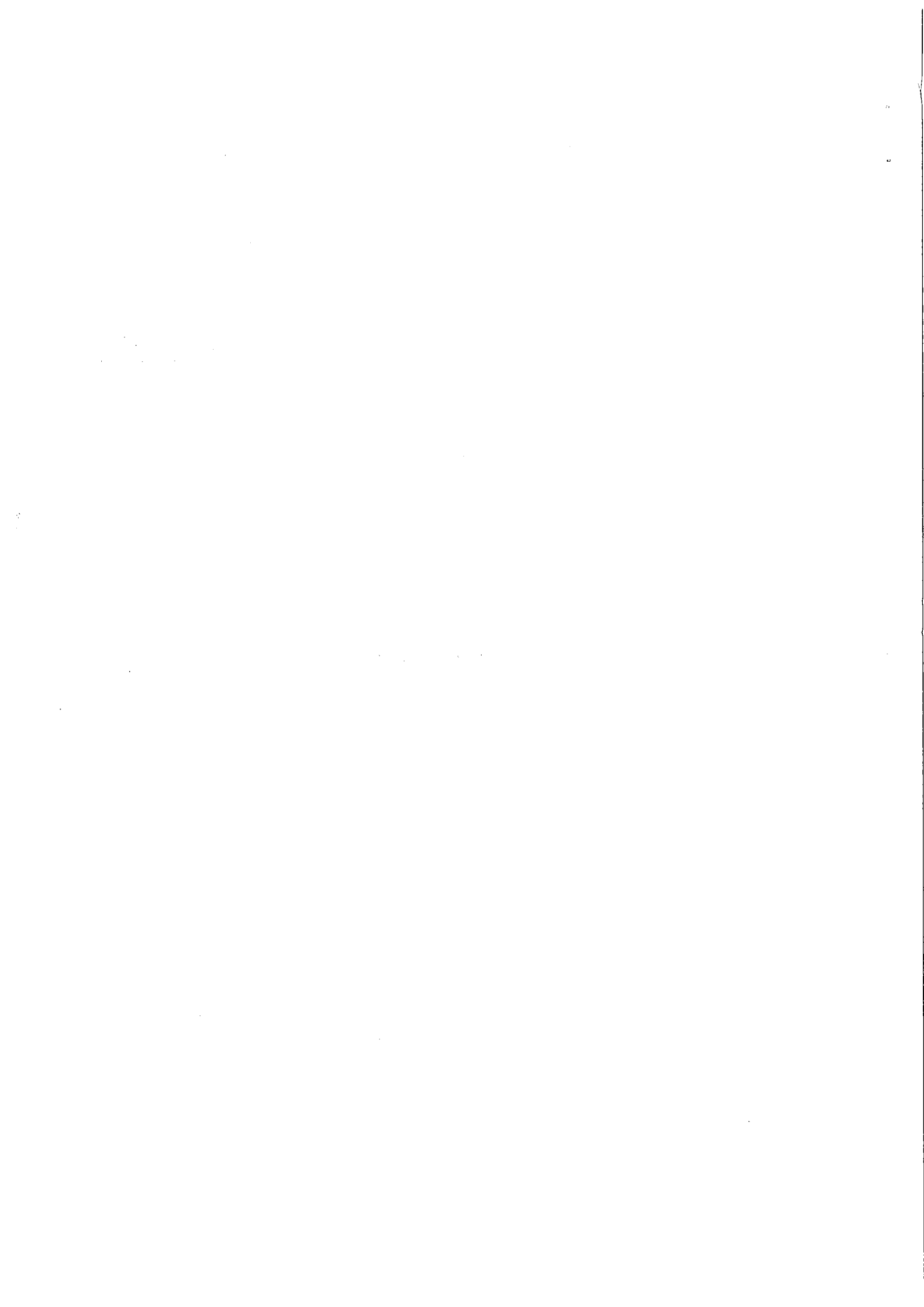
Telefax

08-561 680 01

Expeditionstid

måndag – fredag

09:00-15:00

BAKGRUND OCH YRKANDEN M.M.

Stockholms stad (staden) genomför en upphandling av Alternativ utbildning i svenska för invandrare, dnr AMN 2012-108-2.7.1.

Upphandlingen genomförs genom ett förenklat förfarande enligt 15 kap. LOU. I tilldelningsbeslut som meddelats anbudsgivarna den 31 maj 2012 anges att staden beslutat att anta annat anbud än anbudet från Iris Hadar AB.

Iris Hadar AB (Iris Hadar) ansöker hos förvaltningsrätten om överprövning enligt LOU och yrkar att förvaltningsrätten ska besluta att upphandlingen inte får avslutas innan rättelse har skett genom att anbudsutvärderingen görs om med beaktande av Iris Hadars anbud.

Till stöd för sin talan anför Iris Hadar bl.a. följande. I förfrågningsunderlaget anges att de krav som ställs på utbildningsanordnarens kompetens och erfarenhet, utbildningsansvarig personal och övrig personal ska styrkas genom referenser. Iris Hadar har avseende utbildningsanordnarens och utbildningsansvarigs kompetens valt att lämna referenser från reguljär svenska för invandrare (SFI). Vad gäller övrig personals kompetens har Iris Hadar lämnat en referens från ett uppdrag som till art och omfattning motsvarar den efterfrågade i upphandlingen och mot en målgrupp motsvarande upphandlingen. I upphandlingsprotokollet anger staden att för samtliga referensuppdrag krävs att utbildningsverksamheten varit riktad mot målgruppen för upphandlingen och att de referenser Iris Hadar lämnat för utbildningsanordnaren och utbildningsansvarige avser en annan målgrupp än den som staden ställt krav på. Iris Hadars anbud har förkastats med motiveringen att anbudet inte uppfyllt samtliga ställda krav på leverantören.

Upphandlingen har genomfört i strid med transparensprincipen. Det framgår inte av förfrågningsunderlaget att det är ett skall-krav att referens-

uppdragen avseende utbildningsanordnarens och utbildningsansvarig ska vara riktade mot målgruppen för upphandlingen. Det är i vart fall inte tillräckligt tydligt. Staden har inte följt de kriterier för kvalificering som ställts upp i förfrågningsunderlaget. Upphandlingen har därmed också genomförts i strid med likabehandlingsprincipen. Det vinnande anbudet är inlämnat av den leverantör som idag bedriver Alternativ utbildning i svenska för invandrare för staden.

Staden bestrider bifall till ansökan och anför bl.a. följande. Upphandlingen har inte skett i strid med de grundläggande principerna i 1 kap 9 § LOU eller någon annan bestämmelse i LOU. Syftet med upphandlingen är att tillgodose stadens behov av alternativ utbildning i svenska för invandrare för personer som på grund av posttraumatiska stressyndrom, annan psykosocial problematik eller av andra anledningar har stora koncentrationsstörningar.

Mot bakgrund av att definitionerna av de aktuella kraven på erfarenhet görs för att förtydliga det grundläggande kravet om att erfarenheten ska avse genomförande av uppdrag med innehåll som till art och omfattning motsvarar den efterfrågade i upphandlingen, så är det redan i förfrågningsunderlaget tillräckligt tydligt att all efterfrågad erfarenhet ska avse den aktuella målgruppen. I alla fall har det gjorts helt tydligt genom de svar staden har lämnat under upphandlingen. På frågan "Kan reguljär SFI-verksamhet användas som referens för denna upphandling" svarade staden "Ja under förutsättning att utbildningsverksamheten är riktad mot målgruppen i upphandlingen. Målgruppen för upphandlingen definieras under avsnitt 4.3. Anbudsgivare kan inkomma med samma referens för samtliga tre efterfrågade referensuppdrag under förutsättningen att referensuppdraget uppfyller kriterierna under respektive avsnitt." Frågan både lämnades och besvarades innan den ursprungliga anbudstidens utgång.

Iris Hadars anbud uppfyller inte de aktuella kraven avseende referensuppdrag för utbildningsanordnarens och utbildningsansvarig. De lämnade referensuppdragen är inriktade på personer med synnedsättning och hörselnedsättning, vilket är helt andra målgrupper än den som avses i upphandlingen. Eftersom anbudet inte har uppfyllt alla krav har staden inte kunnat godkänna anbudet för utvärdering.

Anbudsgivarna har behandlats på samma sätt och har bedömts efter samma kriterier. Samtliga leverantörer har också fått samma information genom annonseringstjänsten. Information har inte lämnats på annat sätt. Samtliga inkomna frågor har besvarats.

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser

Enligt 1 kap. 9 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Enligt 16 kap. 6 § LOU ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada.

Skälen för förvaltningsrättens avgörande

De krav som den upphandlande myndigheten ställer i förfrågningsunderlaget kan uttryckas i s.k. skall-krav vilka är ovillkorliga för att anbudet ska kunna komma i fråga för antagande. Ett anbud som inte uppfyller samtliga ställda skall-krav får inte antas och den upphandlande myndigheten får inte ändra eller bortse ifrån i förfrågningsunderlaget uppställda skall-krav på ett

sätt som strider mot principerna om likabehandling och transparens i 1 kap. 9 § LOU.

Iris Hadar gör gällande att det inte framgår av förfrågningsunderlaget att det är ett skall-krav att referensuppdragen avseende utbildningsanordnare och utbildningsansvarig ska vara riktade mot målgruppen för upphandlingen eller i vart fall att det inte är tillräckligt tydligt.

Staden gör å sin sida gällande att det redan i förfrågningsunderlaget är tillräckligt tydligt att all efterfrågad erfarenhet ska avse den aktuella målgruppen eller att det i alla fall har gjorts helt tydligt genom de svar staden har lämnat under upphandlingen.

I förfrågningsunderlaget anges under rubriken 3.6 Utbildningsanordnarens kompetens och erfarenhet bl.a. följande. Utbildningsanordnaren ska ha dokumenterad kompetens och erfarenhet av att organisera och leverera tjänster i enlighet med detta förfrågningsunderlag. Utbildningsanordnaren ska ha genomfört utbildningsuppdrag med innehåll som till art och omfattning motsvarar den efterfrågade i upphandlingen. Med motsvarande avses reguljär SFI, annan svenskutbildning för vuxna invandrare eller annan utbildning för målgruppen.

Under rubriken 3.7.1 Utbildningsansvarig anges bl.a. följande. Föreslagen utbildningsansvarig ska efter den 1 april 2010 ha utfört minst ett uppdrag som utbildningsansvarig med innehåll som till art och omfattning motsvarar den efterfrågade i upphandlingen. Med motsvarande avses reguljär SFI, annan svenskutbildning för vuxna invandrare eller annan utbildning för målgruppen i avsnitt 4.3.

På frågan "Kan reguljär SFI-verksamhet användas som referens för denna upphandling" svarade staden under anbudsperioden "Ja under förutsättning

att utbildningsverksamheten är riktad mot målgruppen i upphandlingen.
Målgruppen för upphandlingen definieras under avsnitt 4.3.”

Under rubriken 4.3 Målgrupp i förfrågningsunderlaget anges bl.a. följande.
Alternativ SFI är avsedd för invandrare som av olika skäl inte kan delta i ordinarie SFI. Det handlar t.ex. om personer som på grund av post-traumatiskt stressyndrom, annan psykosocial problematik eller av andra anledningar har stora koncentrationsstörningar.

För att vara förenligt med LOU ska ett förfrågningsunderlag vara så klart och tydligt utformat att en leverantör på grundval av detta kan avgöra vad den upphandlande myndigheten tillmäter betydelse vid upphandlingen.
Med hänsyn till redovisade utdrag ur förfrågningsunderlaget och ur frågor och svar lämnade under anbudstiden finner förvaltningsrätten att det med tillräcklig tydlighet framgått att det är ett krav i upphandlingen avseende utbildningsanordnare och utbildningsansvarig att de referenser som efterfrågas ska avse uppdrag mot den aktuella målgruppen för upphandlingen. Så vitt framgår av utredningen i målet har Iris Hadar lämnat referenser på uppdrag avseende andra målgrupper. Förvaltningsrätten finner därmed inte visat att staden har agerat i strid med LOU genom att förkasta Iris Hadars anbud och inte ta upp detta till utvärdering. Det saknas därmed grund för ingripande enligt 16 kap. 6 § LOU och Iris Hadars ansökan ska avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se [bilaga](#) (DV 3109/1a LOU)

Ann-Jeanette Eriksson
Rådman

Föredragande har varit Elin Rosén.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm. Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill förvaltningsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,

2. det beslut som överklagas med uppgift
3. om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
4. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
5. den ändring av förvaltningsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
6. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till förvaltningsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppgive sitt namn, adress och telefonnummer.

Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska Ni utan dröjsmål anmäla ändringen till kammarrätten.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.

DV 3109/1A LOU

